

RAPORT

cu privire la asigurarea transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a satului Rogojeni raionul Șoldănești în anul 2024

Prezentul Raport de autoevaluare a activității este motivat de necesitatea pentru o evaluare a activității puterii locale legislative și executive întru asigurarea transparenței decizionale în anul 2024.

Conform Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală:

Autoritățile administrației publice locale a satului Rogojeni sunt constituite și activează pe teritoriul satului pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor colectivităților locale:

primar - autoritate reprezentativă a populației unității administrativ- teritoriale și executivă a consiliului local, aleasă prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat;

primărie - structură funcțională care asistă primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale;

consiliu local - autoritate reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes local.

Pentru a monitoriza progresul capacităților APL Rogojeni , Consiliul sătesc a aprobat Regulile interne de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului sătesc Rogojeni , raionul Șoldănești prin ș Decizia nr.5/2 din 27.10.2022 și Planul ș de dezvoltare a capacității administrative a autorităților administrației publice locale a satului Rogojeni, raionul Șoldănești, pentru perioada 2021– 2026 prin decizia nr.6/8 din 07.12.2021.

Scopul general este de a asista autoritatea locală să-și evalueze în mod obiectiv, sistematic și calitativ propriile activități vizind asigurarea transparenței decizionale.

Ce reprezintă transparența în procesul decizional?

Din punct de vedere legal, transparența reprezintă oferirea, în vederea informării în mod deschis și explicit, de către autoritățile publice a tuturor informațiilor privind activitatea lor și consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespunde cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare și de adoptare a deciziilor.

Prin proces decizional urmează a se înțelege procedura de elaborare și de adoptare a deciziilor de către autoritățile publice.

Făcând abstracție de la aspectele juridice , transparența trebuie privită ca un instrument cheie pentru cre terea responsabilității, performanței încrederii în administrația publică.

Care sunt actele normative care con ’in norme aplicabile pentru asigurarea transparenței în procesul decizional?

Transparența, publicitatea accesibilitatea sunt ridicate la rang de principii ale activității de legiferare , fapt datorită căruia normele aplicabile pentru asigurarea transparenței în procesul decizional se conțin în cadrul mai multor acte normative.

Actul normativ de bază care reglementează transparența în procesul decizional este Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Actul normativ subordonat legii care reglementează procedurile de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor este Hotărârea Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional.

De asemenea, norme aplicabile de APL – uri pentru asigurarea transparenței în procesul decizional se conțin într-un șir de alte acte normative:

- Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative;
- Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern;
- Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală;
- Legea integrității nr. 82/2017;

- Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător;
- Hotărârea Guvernului nr. 23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative.

Care autorități și persoane juridice de drept public și privat cad sub incidența legislației privind transparența în procesul decizional ?

Sub incidența legii privind transparența în procesul decizional cad autoritățile publice care elaborează proiecte de decizii și anume:

- (I) Parlamentul;
- (II) Președintele Republicii Moldova;
- (III) Guvernul;
- (IV) Autoritățile publice autonome;
- (V) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate;
- (VI) Autoritățile unităților teritoriale autonome cu statut juridic special;
- (VII) Autoritățile administrației publice locale.

De asemenea, sub incidența legii cad persoanele juridice de drept public și privat care gestionează și utilizează mijloace financiare publice.

Care este autoritatea care monitorizează respectarea de către autoritățile publice centrale a prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional?

Cancelaria de Stat este autoritatea investită prin lege cu atribuția de monitorizare a respectării de către autoritățile publice centrale a prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional. Cancelaria de Stat elaborează anual rapoarte privind asigurarea transparenței în procesul decizional care sunt publicate pe propria pagină web.

Care acte cad sub incidența Legii privind transparența procesului decizional?

Legea privind transparența în procesul decizional operează cu noțiunea de „decizie” care este definită ca fiind act juridic adoptat de autoritățile publice care cad sub incidența legii .

Aceeași lege însă conține și o normă care specifică mai clar faptul că autoritățile publice vor consulta părțile interesate în privința proiectelor de acte normative și acte administrative care pot avea impact social, economic, de mediu.

Legea privind actele normative de asemenea conține unele reglementări și stabilește că concomitent sau înainte de transmitere spre avizare, proiectul actului normativ este supus consultărilor publice în modul stabilit de Legea privind transparența în procesul decizional.

Prin act normativ urmează se înțelege actul juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice , care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice (vi) care sunt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice.

Care sunt etapele principale ale asigurării transparenței?

Legea privind transparența în procesul decizional prevede următoarele etape principale ale asigurării transparenței:

Informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei.

Respectiva etapă constă în principal în publicarea unui anunț privind inițiativa de elaborare a deciziei. Anunțul urmează a fi publicat în termen de 15 zile lucrătoare după inițierea procesului de elaborare a deciziei.

Deși Legea prevede mai multe modalități de publicare a anunțului, cele mai comode sunt publicarea informației pe pagina web oficială a autorității publice și pe portalul particip.gov.md, precum și transmiterea informației prin intermediul poștei electronice ori expedierea scrisorilor.

Punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie desfășurarea consultărilor

Autoritatea publică Rogojeni asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente prin publicarea acestora pe pagina web oficială :www.rogojeni.sat.md (informare generală), precum și prin intermediul poștei electronice ori expedierea scrisorilor (informare direcționată).

Anunțul privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile înainte de definitivarea proiectului de decizie.

Recepționarea și examinarea recomandărilor părților interesate

Părțile interesate pot prezenta recomandări asupra proiectelor de decizii în termen de cel puțin 10 zile de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice.

Respectivul termen poate fi prelungit la solicitarea părților interesate .

Recomandările de regulă sunt transmise pe cale electronică în formă scrisă și sunt înregistrate de către autoritatea publică. Recomandările verbale sunt reflectate în procese-verbale.

Recomandările se examinează de către autoritatea responsabilă de elaborarea proiectului de decizie care decide asupra acceptării sau respingerii fiecărei recomandări în parte, sistematizându-le într-o sinteză sub formă de tabel, care se afișează pe pagina web oficială a autorității publice și care ulterior se va transmite spre examinare autorității competente împreună cu proiectul de decizie.

Informarea publicului referitor la deciziile adoptate

Ulterior adoptării deciziilor, autoritățile publice asigură accesul la deciziile adoptate prin publicarea acestora în modul stabilit de lege, prin plasarea acestora pe pagina web oficială, prin afișarea la sediul lor într-un spațiu accesibil publicului i/sau prin difuzare în mass-media centrală sau locală, după caz, precum și prin alte modalități stabilite de lege .

Există careva proceduri suplimentare de asigurare a transparenței și de consultare a sectorului privat în procesul reglementării activității de întreprinzător?

În conformitate cu Legea nr. 235/2006, printre principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător se numără: principiul transparenței decizionale și transparenței reglementării activității de întreprinzător; principiul analizei impactului de reglementare.

Prin analiza impactului de reglementare (AIR) urmează a se înțelege argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare principiilor de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Cu alte cuvinte, analiza impactului de reglementare urmează a fi privită ca o analiză **ex ante** efectuată pentru proiectele de acte normative care au impact asupra activității de întreprinzător.

Legea nr. 100/2017 definește analiza **ex ante** ca fiind un proces de identificare a problemei, stabilire a obiectivului, determinare a opțiunilor de soluționare a problemei ori de atingere a obiectivului și analiza impactului, efectelor sau consecințelor opțiunilor respective, cu scopul de a fundamenta un act administrativ care-i vizează.

Rezultatele analizei funcționale vor reprezenta premise pentru elaborarea Planului de dezvoltare a capacităților Consiliului sătesc Rogojeni și Primăriei Rogojeni pentru următoarea perioadă și o eventuală consolidare a acestora.

Pe parcursul anului 2024 în conformitate cu dispozițiile de convocare emise de primarul s. Rogojeni , au fost pregătite, organizate și desfășurate 6 ședințe ale Consiliului sătesc : 4 (patru) au fost desfășurate în mod ordinar și 2 (două) în mod extraordinar.

În total au fost incluse în ordinea de zi a ședințelor Consiliului sătesc 73 chestiuni. În rezultatul examinării proiectelor de decizie au fost adoptate de 73 decizii.

Majoritatea deciziilor examinate și adoptate au fost de ordin financiar / bugetar – 37 decizii ; 5- au avut un caracter ce ține activitatea administrației publice locale ; 20 decizii adoptate țin de reglementarea regimului funciar și activitatea în acest domeniu. Celelalte decizii au fost adoptate în diferite probleme privind patrimoniul public –2 decizii și -1 construcții, planuri de dezvoltare, planuri de activitate, regulamente etc. – 3 decizii . Alte domenii – 5 decizii . (anexa nr.3). Total : - 73 decizii. Notificări ale Cancelariei de Stat în vederea abrogării pe motivul ilegalității – 2, notificări satisfăcute -2.

Toate proiectele de decizie au fost examinate de comisiile de specialitate a Consiliului sătesc. Se profilează tradiția defectuoasă prin care Proiectele de decizii sunt elaborate în mare parte de către secretarul consiliului și foarte rar de aparatul de lucru al autorității executive . Consilierii nu au prezentat proiecte separate pentru examinare în ședință și nu au participat la elaborarea lor împreună cu specialiștii din cadrul Primăriei pe toate domeniile de activitate.

Toate actele administrative adoptate de către autoritatea deliberativă și executivă a APL Rogojeni au fost plasate pe portalul Acte Locale , respectiv, fiind, astfel, prezentate Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat pentru control administrativ și de oportunitate. Oficiul a examinat în procedură de control administrativ toate deciziile adoptate , procesele verbale ale ședințelor Consiliului sătesc , dispozițiile emise de autoritatea executivă și alte acte financiare și funciare solicitate în acest sens. În rezultatul controlului administrativ efectuat, au parvenit 3 (trei)Notificări ale Oficiului Teritorial al Cancelariei de Stat .

Pe parcursul perioadei vizate , anul 2024 , au fost emise și înregistrate în total 162 dispoziții ale Primarului, din ele cu caracter normativ/individual 67 și 95 dispoziții de personal.

Secretara Consiliului

Ardeleanu Viorica

**Raportul pentru anul 2024
privind transparența în procesul decizional desfășurat în autoritățile administrației publice
ale s. Rogojeni**

Nr. d/o	Acțiuni	2024			Note:
1.	Nr.deciziilor adoptate pe parcursul anului 2024	- adoptate 73 decizii			-după adoptare publicate 73 decizii pe WEB: www.rogojeni.sat.md
2.	Nr .total al recomandărilor recepționare în cadrul procesului decizional	- recepționate 0 recomandări:			Nu au parvenit recomandări
3.	Nr.întrunirilor consultative, dezbaterilor publice și ședințelor publice organizare	<ul style="list-style-type: none"> - desfășurate 6 ședințe publice ale Consiliului sătesc; - desfășurate 14 ședințe publice ale comisiilor consultative; - desfășurate întâlniri cu cetățenii pe sectoare – 0; - organizate audieri publice -1. 			Redactate 6 procese verbale ale ședințelor Consiliului sătesc; -elaborate 73 avize; -plasate pe site-ul oficial WEB: rogojeni.sat.md 73 Proiecte de decizii.
4.	Ședințe ale comisiilor consultative ale Consiliului	Comisia pentru activități economic-financiare,drept și disciplină	Comisia pentru activități sociale,culturale,sport,tineret,turism,culte,învățămînt,sănătate publică și muncă	Comisia pentru agricultură ,probleme funciare,protecția mediului și amenajarea teritoriului	
		6	3	5	
5.	Elaborate Avize ale Comisiilor consultative ale Consiliului	40	9	24	
6.	Proiecte de decizii înaintate de către consilieri/fracțiuni/Comisii de specialitate	0	0	0	
7.	Nr. cazurilor în care acțiunile sau deciziile au fost	- contestate - 0			

	contestate pentru nerespectarea Legii nr.239 din 13.11.2008 cu privire la transparența în procesul decizional și sancțiunile aplicate pentru încălcarea lor		
--	--	--	--

Secretara Consiliului

Ardeleanu Viorica

Ședințele Consiliului sătesc Rogojeni
Raport în cifre pentru anul 2024

Data desfășurării	Nr.ședinței	Intrebări incluse în ordinea de zi	Decizii examinate pe domenii								Note
			Buget și finanțe	Patrimoniu public	funciar	APL	Construcții	Strategii, planuri, regulamente	Alte domenii	Total decizii	
30.01.2024	1/extraordinară	11	8	-	3	-	-	-	-	11	
19.03.2024	2/ordinară	24	7	1	11	2	1	-	2	24	
25.06.2024	3/ordinară	11	7	1	2	1	-	-	-	11	
23.08.2024	4/ordinară	9	4		2	1	-	1	1	9	
06.09.2024	5/extraordinară	2	2	-	-	-	-	-	-	2	
06.12.2024	6/ordinară	16	9	-	2	1	-	2	2	16	
Total general:	6	73	37	2	20	5	1	3	5	73	

Secretara consiliului

Ardeleanu Viorica